

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Vasárnap reggel

is megjelenik ezentúl a

Déli Hirlap

és a legfrissebb hírekkel az összes elárúsítóhelyeken és rikkancsoknál kapható

Az új kormány

Maniut bizzák meg a kormányalakítással

Bukarest, március 27.

Bratianu Jonel miniszterelnök ma délben benyújtja a királynak a kormány lemondását. A parlament ugyancsak ma bucsuülést tart, amely ünnepélyes körülmények között fog végbemenni. A miniszterelnök a bucsuzó kormány nevében felolvassa a parlament feloszlásáról szóló királyi dekrétumot, majd részletesen ismerteti a parlament és a kormány négy évi munkáját.

A kormányutódlás kérdésében még teljes a bizonytalanság. Az Adeverul és a Lupta biztosra veszik, hogy Maniu nyer a királytól megbízást a kormányalakításra. Ez annál is inkább látszik valószínűnek, mert a nemzeti párt kebelében helyreállt a rend és elsimultak az eddig fennállott nehézségek. Az Adeverul szerint Maniu és Jorga között megállapodás jött létre, amely szerint ha a pártjuk kormányalakításra nyer megbízást, úgy Maniut fogják a királynak kormányelnök gyanánt ajánlani, a nemzeti párt elnöke pedig egyedül Jorga lesz. A lapok különben tudni vélik, hogy abban az esetben, ha a nemzeti párt egymagában és egyedül nyer is megbízást a kormányalakításra, meg fogja ismételni a parasztpártnak tett kolaborációs javaslatát, amelyeket a parasztpárt legutóbb elutasított. Hir szerint a parasztpárt kebelében erős áramlat indult meg a nemzeti párt feltételeinek elfogadása érdekében, de azt kívánják, hogy errenézve a nemzeti párt tegye meg az első lépést.

Politikai körökben tudni vélik, hogy az uralkodó ma kihallgatáson fogadja a parlament két házának elnökét, vasárnap pedig a pártvezérek kihallgatása kerül sorra és hétfőn megtörténik az új miniszterelnök deignálása. Beszarabia új minisztere állítólag Vaída Sándor lesz, aki azonban ezt a hírt megcáfolta.

Lemondták a közreműködést a Blaha-ünnepélyen a Temesvári Magyar Dalárda és a Gloria dalegylet

A visszalépés okai — A megalázott dalárdák — Járosy és a cigánybandák

Temesvár, március 27.

A Déli Hirlap cikke az eladott Blaha emlékünnepeletről városzerte a felháborodás és súlyos elítélés érzetét váltotta ki azzal az eljárással szemben, amely az Arany János Társaság presztizsét tizenöt százalékért áruba bocsátotta és ezzel a kegyeletet, irodalmat, művészetet aprópénzre váltotta fel, a társaságot pedig megfosztotta olyan előre is biztosított bevételtől, amelyre igen nagy szüksége volna. A közönség egy része esalódottan távozott, az ünnepélyről, sokan joggal kérdezték egymástól, miért nem lépett fel a Magyar Dalárda, hiszen a műsornak ez volt a leglényegesebb beígért száma. Hogy miért nem szerepelt a magyar dalnak eme leghivatottabb interpretálójá, arra a választ itt adjuk szösz szerint, ahogyan azt a legilletékesebb tényezőtől, a dalárda egyik vezetőjétől hallottuk:

— Az Arany János Társaság részéről az ünnepélyt néhány héttel megelőzően felkérték a Magyar Dalárdát, hogy működjen közre. Mi az irodalmi társaságnak eme felkérését készséggel honoráltuk és kijelentettük, hogy a kulturális és művészi cél érdekében az Arany János Társaságnak, mint rendezőnek, ellenszolgáltatás nélkül énekelünk. Eddig is minden alkalommal ingyen szerepeltünk az irodalmi társaságnak, mint

magyar testvéregyesülésnek rendezéseiben. A Blaha emlékünnepeletről különös gondokkal készültünk és egy olyan műsorszámot akartunk előadni, amelyet eddig még sehol nem énekelünk. Ez Pogatschnigg Guidó Dal a dalról című gyönyörű szerze-

ménye volt, második számunk Blaha Lujza egyik legkedveltebb dala, Lehullott a rezgő nyárfa kezdetű magyar nóta lett volna. Az ünnepély előtt egy-két nappal azonban valaki azt a hírt hozta nekünk, hogy a rendezés nem az Arany János Társaságé, hanem egy üzleti vállalkozásé. Kínosan hatott reánk ez a körülmény annál is inkább, mert nem követelhetők, hogy egy dalárda, amely saját anyagi erejéből tartja fenn magát, idegen üzleti érdekeknek ingyen álljon rendelkezésre. Erre való tekintettel azzal a megokolt kéréssel fordultunk Járosy Dezsőhöz, mint az Arany János Társaság elnökéhez és az ünnepély rendezőjéhez, hogy az üzleti alapra fektetett rendezésre való figyelemmel juttasson nekünk is bizonyos anyagi részesedést és tíz százalékot kértünk a bruttó bevételből. Amikor ezt egy háromtagú küldöttség Járosynak előadta, a következő választ kaptuk: Erről

szó sem lehet,

mert tulajdonképpen nem az Arany János Társaság a rendező, hanem a Bánát hírlapiroda és mi bizonyos percentet kapunk.

— A dalárda másodszer is küldöttséget menesztett Járosyhoz és hangoztatta, hogy amennyiben előre tudta volna a dalárda, hogy üzleti ügyről van szó, nem vállalt volna szereplést ingyen. Irodalmi rendezésnek mindenkor készséggel állunk rendelkezésre, de, hogy más börtöt csináljon, arra nem vagyunk kaphatók. Járosy ekkor ezeket mondotta: Teljesen ki vagyok szolgáltatva már Forrainak, de remélem, hogy el fogok valamit érni. Értetlenekek találok felháborodásukat és

minden lehető el fogok követni, hogy a dalárda is részesüljön a bevételből.

— Az ünnepély előtt egy nappal elmentünk a válaszért és ekkor Járosy kijelentette, hogy beszélt Forraival, aki hajlandó a két izben való szereplésért a dalárdának négyezer leit „ajándékozni”. Egészen természetes, hogy ezt a lealázó ajánlatot nem fogadtuk el és az ünnepélyen nem vettünk részt. Mindezt el kellett mondani, hogy igazoljuk magunkat a saját közönségünk előtt, amely várta a Magyar Dalárda fellépését. Járosy ezután ugyancsak az Arany János Társaság nevében felkérte a Gloria dalegyletet és az meg is ígerte közreműködését. A Déli Hirlap cikkéből azonban értesülve a helyzetéről haladéktalanul kijelentettük, hogy ilyen körülmények között

ők sem hajlandók

énekelni és erről értesítették Járosyot. A közönség egy részének elégedetlenségére jellemző, hogy amikor megtudták a Magyar Dalárda szereplésének lemondását, elmentek a Bánát jegyirodába és a jegyeket visszaváltották. Fel kell világosítanunk a magyar közönséget, hogy mi nem akartunk ellenpropagandát kifejteni, de erkölcsileg képtelenek voltunk a helyzet megismerése után fellépni.

Ez a nyilatkozat önmagában beszél és élénken reávilágít ennek az egész ügynek minden csúfságára, amely a kegyelet emlékéből a kultura botrányát teremtette meg. De van még egy nyilatkozatunk Járosy Dezső rendezői érdemeinek gyarapítására. Felkerestük az ünnepély után a versenyző cigánybandák egyikének vezetőjét, Rácz Gusztit, aki ezeket mondotta:

— Mi csak azért vállalkoztunk bandánként kétezer leiert szerepelni, mert bennünket is az Arany János Társaság nevében kértek fel. Mi

a zenekulturát hirdettük

és azt hittük, hogy az ünnepély jövedelme a kultura céljait fogja szolgálni, nem pedig egy üzleti vállalkozást gyarapítani. Ahogyan hallottam, a vasárnapi második alkalommal több cigányzenekar emiatt nem is akar már fellépni.

Ezekhez a nyilatkozatokhoz nincs mit hozzátennünk. A „kulturális üzlet” rendezéséhez bizonyára lesz még szava az Arany János Társaságnak is,

Törzsdai árfolyamok

Zürichben a lei 2.15.5 Párisban 11.90

Temesvári magánforgalom március 27-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 242.5, angol font 1184, francia frank 8.60, sveici frank 46.90, Itra 9.70, szokol 7.21, dinár 4.29, magyar korona 288 osztrák silling 34.30, márka 58.25

Élelmiszerárak

Piaci árak: Tojás darabja 1.60, burgonya 4, hagyma 5, zöldség 18, sárga répa 14, bab 14, alma 12.18, dió 26, vaj 200, tejfel decije 6 lei, dughagyma 20 lei pulyka — liba — ruca párja 300 és csirke 140—200.

Sok penzt takarít meg, ha szükségletét

Klein Dávid áruházában

Timisoara-Józsefváros, Bonnáz-utca 14 szerzi be,

hol a legújabb ferfi- és nőiszövedetek, selyem-, bársony-, puplin-, seidin-, grenadin-, len-vásznak, asztalneműek, szőnyegek, függönyök, törülközők, batist-siffon, legjobb vásznak, zefir, delain, creton, paplanclott és selyem, kész paplanok, szövethadrág, munkásnadrág, öltönyök, köpenyek, uri ingek, munkásingek és lábravalók, női ingek, nadrágok és combinék, sportsapkák, bőrkamáslik, harisnyák, keztük, nyakkendők, esőernyők, összes ázábókellékek stb. dus választékban melyen leszálított áron. Nagyban, kicsinyben. Tel. 12-92.

Elbocsátják a sztrájkoló munkásokat Resicán?

Burkolt munkáskizárás — Az üzem nem nagyobbodott, csak az igazgatók szaporodtak — Siralmas tömeglakások — A sajtótól való félsz

— **Milliókra menő kár naponként** —

Resica, március 27.

A város fölött az ég is borús és az emberek lelke is borús. Amióta a gyárak némán, üresen állanak, amióta a gépek és szerszámok hiába várják az őket kezelő emberkezet, azóta a bizonytalanság uralja a szíveket. Ha a munkás Resicán nem dolgozik, akkor nem keres a boltos, nem keres az iparos, a korcsmáros, a mozis és sok-sok más ember sem. Azért tehát mindenkinek, aki ebben a városban él, gyötör a töprengés: mikor lesz vége a sztrájkoknak?

A sztrájkról és a vele kapcsolatos dolgokról, munkások lakásairól, életmódjáról és sok egyébről akarok itt mozaikszerűen kis képeket adni.

A sztrájkutányakon.

Sztrájkutány három van: a három munkásotthon. Azért van három munkásotthon, mert annyian vannak, hogy egy helyen nem férnek el. Az egyik szemben van a főszolgabirossággal. Emeletes ház, az udvaron melléképülettel. Itt vannak a munkásszindikátusok irodái és gyűlésterme. A melléképületben van a hatalmas könyvtár, olvasósoba és a tornacsarnok. A második munkásotthon, amely vendéglővel kapcsolatos, ugyancsak a főutcában van. Itt hatalmas, jól felszerelt színpadjuk van a munkásoknak. Műkedvelői gárdájuk havonta a legújabb operettek és zenés vígjátékokat adja elő. A harmadik munkásotthonban több társalgó szobán kívül van az önszegélyezési és temetkezési egyesület is.

A sztrájk óta a munkásotthonok állandóan zsufoltak. Az utcán nem akarnak járnai a munkások, beülnek hát az otthonba, ahol beszélgetnek, sakkot, vagy dominót játszanak, olvasnak. Hangulatuk igen bizakodó. Egyik vezetőjük a következőket mondotta:

— Feltétlenül eredménnyel kell a sztrájkunk végződnie. Három esztendő óta egyetlenegyszer sem kaptunk pénzbeli javítást. El vagyunk szánva, hogy a legvégsőig kitartunk. Az igazgatóságnak az a hirdetőnyelve, melyet kiragasztottak, csak elmergesíti a helyzetet. Ebben az igazgatóság már nem akar tudni arról az öt százalékos javításról sem, melyet előzetesen engedélyezett. Az a kijelentés pedig, hogy a munkásoknak újrafelvételét egyenként történik, burkoltan semmi egyéb, mint kizárás. A szakszervezet elnöksége plakátot akart kiragasztatni, melyben figyelmezteti a munkásokat, hogy tartsanak ki, ezt azonban nem engedték meg. Azzal okolták meg, hogy a munkától tartózkodásra valakit felszólítani államellenes dolog. Ha minket most letörnek, akkor hosszú időn keresztül nem várhatunk bér-emelést. A munkások a fejleményeket higgadtan fogják bevélni.

Látogatás az igazgatónál.

Telefonon kihallgatást kértem. Bálint Miklós igazgatótól. Kijelentette, hogy a sajtó számára nem adhat nyilatkozatot, különben is más újságírókat sem fogadott. Sikerült álláspontjának helytelenségéről meggyőzőnöm, mire a gyári kapuhoz küldte elem egyik tisztviselőjét, mivel máskülönben az ott strázsáló katona nem eresztett volna be.

Az igazgatósági épület a gyár egyes épületei közé van építve. Szemben vele van a motorgyár, amelyben a háboru alatt municiót készítettek. A látogatás rövid volt.

Nem mondhatok semmit. Én csak a bukaresti vezérigazgatóság végrehajtó szerve vagyok. A követeléseket nem lehetett teljesíteni.

Az arca komor. Visszatükröződik rajta a mostani napok komolysága.

A munkások körében nem örvend nagy rokonszenynek. Ugy vélekedek, hogy a tárgyalások folyamán tanúsított elodázó politikája nagyban hozzájárult a sztrájk kitöréséhez.

A helyzet.

A helyzet szomorú. Kilátástalan. A sztrájk hosszú hetekig is eltarthat. Jelenleg a tárgyalások a munkaadó és a munkások között teljesen szünetelnek. Bőve munkáügyi felügyelő, aki a tábor között közvetített, visszautazott Temesvárra. Elutazása előtt beszéltem vele és a sztrájk tartamáról igen pessimisztikusan nyilatkozott.

Mára várják Resicára Bukarestből Orghidan vezérigazgatót. Azonban nem sok kilátás van rá, hogy jelenléte a tárgyalásokat előbbre viszi. Még az sem valószínű, hogy a munkásság vezetőivel tárgyalásokba kezd. Azt hiszik, hogy megmarad a vezérigazgatóság amaz álláspontja mellett, melyet az ismeretes plakátok tudattak.

A gyár valamennyi számvetősége lázasan dolgozik. Mára elkészítik az összes munkások leszámolását és kifizetik járandóságait. Arról is beszélnek, hogy a fizetéssel együtt kiadják a munkakönyveket is.

Az élelmiszerraktár.

Az igazgatóságnak azt a kijelentését, hogy hajlandó a munkásoknak a legfontosabb élelmiszereket a gyári élelmiszerraktárból önköltségi áron adni, a munkások nem fogadták lelkesedéssel. Ezek az élelmiszerek sokszor drágábbak, mint a kereskedőknél és a munkások állítják, hogy sokszor rosszabbak is. Tény, hogy Frankl Ignác dr. községi főorvos nemrég vizsgálatot tartott a raktárban és egyes élelmiszereket — így nagyobb mennyiségű pörkölt kávé — megsemmisített. Ez a raktár különben sem lehet versenyképes az üzletekkel, mert bürokráciával kezelik. Hogy mást ne említek, van Temesvárott egy bevásárlója, aki a vásárolt áruk ára után kap két százalékot, így aztán nem érdeke az olcsó bevásárlás.

A munkásoknak még a múlt évben a következő kedvezményeik voltak: évi tizenkét méter tüzfűt méterenként három leiert, évi 800 lei ruha-áttalány, egy pár bakkanas hatvan leiert. Azonkívül olcsón vásárolhattak élelmiszereket a raktárból. Így például a zsir kilóját 8, a cukrot 9 leiert, a lisztet 56 baniért, a burgonyát 60 baniért, a szalonnát 6 leiert. Ezek a kedvezmények, a fát kivéve, tavaly óta megszűntek.

Lakások.

A családos munkások havi száz-husz, a nőtlenek harminc lei lakbért kapnak. Akiknek természetbeni lakásuk van, azok nem kapják kézhez a lakbért. Három év előtt a gyár negyven munkásházat épített két-két családrészére. Ezek jó, egészséges lakások. Akik azonban magánházakban laknak, azok ráfizetnek a lakbérre. Ötszáz lei a legolcsóbb szoba-konyhás lakás. Van azonban sok 600—800 leies ilyen lakás is. A munkások ezzel indokolják, hogy magasabb lakbért kérnek.

A legtöbb munkáslakás tömeglakás.

Szoba-konyhás lakásban nyolc-tíz ember is szorong. Sok lakás pedig siralmas. Vannak istállókból átalakított lakások. A Budinik nevű hegyalján baraktábor áll. Nyomorult kalyibák ezek. Szél beléjük fuj, eső beléjük csurog. Több száz munkáscsalád lakik ezekben.

Semleges vélemény.

Alkalmam volt beszélni egy régi resicai polgárral. Független kereskedő. Soha nem szállított a gyárnak és soha nem vásárolt tőle. Ezt mondta:

— A munkások kérelmét azzal utasították el, hogy a gyár a sok üzemi költség miatt nem versenyképes. Ez így is van. Azonban nem a munkások teszik a nagyüzem költséget. Valamikor a gyárnak Bécsben volt egy igazgatója, egy aligazgatója Budapesten, Resicán pedig valamennyi gyárnak és üzemnek egy vezetője volt. Ennek sem volt igazgató a címe, hanem főtisztartó. És nem volt annyi felügyelő sem, mint ma. A gyár nagy-szerűen prosperált. Azóta a gyár nem lett nagyobb, ellenben most összesen huszonhárom igazgatója van. Ezek milliós fizetéseket huznak. Évi prémiumok pedig félmillió leinél kezdődik és egyiknél-másiknál több millióra is rug. Minek ez a sok igazgató és minek ez a rengeteg prémium? Ha itt takarékoskodnának, a gyár is versenyképes lenne és a munkások is kaphatnának jobb fizetést. A munkások követeléseit nem találom túlzottnak. Eredetileg harmincöt százalék bérjavítást, a lakbér emelését és a járandóság szaporítását kérték, aztán pedig lemondtak a fáról s beérték volna tíz százalék javítással, de csak ötöt ígértek nekik. Ezt nem fogadták el.

Mende-mondák.

A sztrájkjal kapcsolatosan máris támadtak mende-mondák. Az egyik az, hogy az igazgatóság, ha a munkások nem térnek vissza hamarosan a gyárakba, németországi munkanélkülieket hozat. A szakszervezetben ezen csak mosolyognak. Nincs az a német szervezett munkás, — mondják — aki idejönne sztrájktrórnék.

Egy másik mende-monda, hogy a kőbánya robbantóraktárából husz kiló dinamitot loptak és ezzel merényletet akarnak a gyár ellen elkövetni. Ezt a híresztelést legilletékesebben Jivanovic őrnagy, helyőrségi parancsnok cáfolta meg.

A mende-mondákkal szemben tény az, hogy a gyárnak a sztrájk következtében naponta milliókra menő kára van. És azért, hogy napjában hat-ezer munkás nem keres átlagos száz-negyven leit, Resica közgazdaságát is könnyen kiszámítható károsodás éri.

Végakkordok.

Mindenfelé rend és nyugalom. Hogy sztrájk van: csak a gyárak némasága, a kémények füstnélkülisége és a katonai járőrök járkálása mutatja. A munkások legnagyobb részét otthon tartózkodnak. Munkanapokon szakmaváltáskor — különösen délután négykor — sokkal többen járnak az utcán.

Különben is egyre esik az eső. A kocsiut folyékony latyak. A járdán több a lyuk, mint az aszfalt. A vizzel teli gödröket tojástáncnak kell kerülni. Még ha nem is érnének rá a sztrájkoló munkások a sétára, kinek volna most arra kedve?

Kubán Endre.

Az ügyvédsztrájk

ügyében ma döntenek a temesvári ügyvédek

Temesvár, március 27.

A temesvári ügyvédi kamara tegnap táviratot kapott Dobrescutól, az Országos Ügyvédszövetség elnökétől, amelyben arra kéri az ügyvédi kart, hogy a sztrájkot átmenetileg függesztesse fel. A távirat vétele után a temesvári kamara azonnal távirati kérdést intézett a kolozsvári központhoz, amely az erdélyi és bánági kamarák sztrájkja ügyében döntő fórum jellegével bír. Addig is, amíg a kolozsvári központ válasza megérkezik a temesvári kamarának, Cigareanu Liviusz dr. ma este hat órára választmányi ülés hívott egybe, mert hiszi, hogy addigra megjön a kolozsvári válasz is, másrészt pedig ki akarja kérni a kamara álláspontját Dobrescu táviratát illetően.

Egy szorgalmas polgár

megérdemelt kitüntetése és ünneplése

Temesvár, március 27.

Öszinte ünneplésben részesítette a temesvári vendéglős ipartestület Somogyi Károlyt, a testület elnökét abból az alkalmából, hogy Öfelség a kereskedelem és ipar terén szerzett érdemei elismeréséül kitüntetésben részesítette. Három éve áll Somogyi a vendéglősök, kávéosok és szállodások testületének élén és ezen idő alatt élénk agilitást fejtett ki a szakma érdekében. Tagja ő a kereskedelmi- és iparkamarának is és ebben a minőségében szintén fáradhatatlanul dolgozik, hogy az ipartársulat tagjainak biztossá mindazokat az előnyöket, amelyek a törvények és rendeletek keretében megvalósíthatók. A társadalmi érintkezésben előzékeny, szívesen megadja a kezét a barátoknak, szerzett magának. Megérdemelt kitüntetésé osztatlan rokonszenvenvel találkoztott, mert Temesvár polgárságának egyik dolgos, becsületes tagját érte az uralkodó legmagasabb elismerése.

Százötven detektív

kutat az artistanő gyilkosa után

Budapest, március 27.

Százötven detektív keresi a lakásán meggyilkolt és kirabolt Köhler Ottoné artistanő gyilkosát. A rendőrség feltevése az, hogy két vendége volt a végzetes éjszakán a szerencsétlen teremtsnek, mert két Mirjam és két Memphis cigarettacsutka hevert az asztalon, Köhlerné pedig a magának pénzből sohasem dohánzott. A gyilkos ellopta az áldozat jeggyűrűjét is. A lakásban találtak egy levelet Köhlerné anyjától, aki a szászországi Limbachban él. Ebben kéri leányát, hogy térjen vissza a becsületes életre, mert rossz vége lesz. Hagyd abba azt a piszkos mesterséget — mondja az anya — és gyere haza. Te vagy minden támaszom öregségemre. Mi lesz velem, ha bajod történik. Köhlernének nem volt rendőri lapja és pályatársai ezért üldözték. Legutóbb még Bécsbe készült és panaszkodott egyik barátjának, hogy Pesten tönkremegy. A tanuvalloások szerint a gyilkost a helyszínén látták, amikor a rendőri bizottság ott szemlét tartott.

Legújabb jelentés szerint a gyilkossággal egy francia mérnököt gyanúsítanak, aki évek óta üldözte Köhlerné bizonyos titkos iratok megszerzéséért. A mérnököt nemrég Budapestről kitoloncolták. A gyanúsított és a meggyilkolt egy titkos társaságnak voltak a tagjai, amely kémkedéssel foglalkozott. A háboru alatt Köhlerné Komáromban kémkedés miatt elítélték.

Ritka alkalom!

Rendkívül olcsó árak

Tavalyról visszamaradt KALAPOK kiárusítása:

Ita, Gyukits, Habig, Halban & Damask és angol gyártmányok 500 lei, Hüffel és wieni gyártmányok 400 lei, Bossi és Böhm wieni gyártmányok 250 lei, gvapju kalapok 100—150 lei, finom velourok 400—500 lei, zefir ingek 150, 200, 250, 300 lei, :: :: :: fehér puha-gallérok 10, 15, 20 lei. :: :: ::

Papp Gábor

Timisoara-Cetate, Strada Mercy 6. Telefon 175

Ahol a Bohémélet alakjai élnek

Barangolás Párisban. — Valois Margit és a szöke apród tragikus szerelme

Temesvár, március 27.

A felkelő nap fénye már beragyogja a Montmartre magaslatát s a látogatók sűrű vonala kigyózik mindenünnen fölfelé a keskeny utcákon, hogy közelről csodálhassák Páris legmonumentálisabb bazilikáját, a Sacré Coeur-t. Szép, de hideg épület, hideg Baedeker látogatókkal, monoton templomi kikiáltókkal, egyhangúan mormolva adataikat, mint álmos braminok. Künn loursesi zarándoklatokra emlékeztető sokadalom, felvert porban, zajban kiáltózó képeslevelezőlap rikkanásokkal, portékájukat ordítózva hirdető piaci árusokkal.

A kolosszus sötét árnyékát, egy elfeledt kicsiny térre veti. Idegen ide nem teszi be a lábát, porladó kőkockái közül kizöldül a fű, szélein vadvirág nyílik. Ki hinné, hogy e szegény kis egyház, mely itt gubbaszt a sarokban, mint egy haldokló bagoly, Páris egyik legöregebb, leghírnevesebb emléke. A Péter templom előtt állunk, hol Loyola Ignác ez előtt háromszáz évvel, egy téli éjszakán hét társával megalapította a jezsuita rendet. Körötte csöppnyi sikátorok bájos szeszélyvel kanyarodva. Ne sajnáljon senki néhány lépést, ha már itt van, és sétáljon végig a Saint Rustique és a Saint Eleuthere utcákon, mert itt megtalálja Murget Párisát tökéletesen, elevenen. Puccini is szeretett itt időzni, ebben a bájos kis zugban, hol messzi a boulevard élet megremegtető zajától, tyukok gyomlárlják a füvet, fehér főkötős asszonyok tisztítják a krumplit a ház előtt és barlattes festők udvarolnak a Mimiknek és Musetteknek, mikor már leszáll a nap s jól esik üldögélni a gesztenyefák lombjai alatt. A tejjaszonyok gyönyörű hajnali dalát itt komponálta, mert őt is megejtette a francia népdalok harmatos üdősége épp úgy, mint Leoncavallo nevű fiatallembert, ki a közeli szomszédságban árulta művészetét minden este a Chat noire keskeny dobozóján, a zongora mellett. Szép napok lehettek! Maurice Donnay, a mai akadémikus volt a konferenciér s Leoncavallo dalait Montoya énekelte, az énekesek hercege, a tehetős szerző személyes kísérete mellett.

Miután ebéd idejéig még két óránk maradt, felhasználhatjuk a kínálózó alkalmat s a Montmartre másik ismeretlenebb oldalán lesétálhatunk a elignancourti kapuig, hol eredeti látványosságban lesz részünk. Megismerkedünk az óriási kiterjedésű zsbárus piaccal, melyet „bolhavásár”-nak keresztelt el a világváros humora. Fellelhető itt Páris minden ócskasága s a türelmes gyűjtő merithet esetleg a tengerből gyöngyszemet is, ha nem sajnálja az időt és fáradságot. Gyakran felvet a véletlen szeszélye ritka értékű könyvet, gobelint, porcellánt, műtárgyat, mely itt a teljes tudatlanság martaléka. Megismerkedünk az előváros, a faubourg, életével, alakjaival, kiket igen jól ismerünk Zola regényeiből, de hiába keresszük a boulevardokon vagy a szokott helyeken, hol az idegen megfordul, mert sohasem mozdulnak ki elővárosaikból, melyek számukra az egész világot jelentik.

Megismerkedünk az alvó palotával a feudális Hotel de Sens-al, mely a renaissance szépségeit hozza számunkra hegyes saroktornyaiával, vonaljai szeszélyes játékaival. Az egykori érseki palota. A Baedeker két szót mond róla, pedig könyvet lehetne írni róla. Tristan de Salazar alapítása, a nagyszerű prelátusé, ki egyszerre volt korának legnagyobb szelleme, szónoka, művészeti és irodalmi pártfogója, politikus, de féltetes katona is, XII. Lajos leg-

meghittebb bizalmasa. Ennek a palotának a ragyogása világította meg egész Páris. Aztán jött a renaissance éjszakája, a vérrel, a méreggel s a felbőrlő érzékiséggel. Mialatt a mindennel betelt, I. Ferenc király a Cité lebujaiban és pincéiben kereste a halottszagu gyönyöröket, Dupret a palotát nyitotta meg az orgiák számára. A Sens Hotel csodálatos faragványu feljárata különös vendégekkel ismerkedett meg éjszakánként. Udvaroncok és hercegnők ölelkeztek a dusan terített asztal mellett a nagy ivókkal s a durvaságukról híres tréfaesinálókkal gigantikus tivornyában, mely akár Rabelais tollát is hatalmas feladat elé állíthatta volna. S a trimal-

ciói lakomán az asztalfőn Dupret. Ritka borasztó betegség vetett véget életének, megették a tetvek. Majd az árnyékkirály, a félőrült X. Lajos tartózkodott itt gyakrabban s IV. Henrik is. Az utolsó felvonás egy véresen végződő idill: Vermond herceg és Valois Margit tragikus szerelme. A herceg féltékeny lett imádjátja gyönyörű kis szöke apródjára és lelőtte. Valois Margit kegyetlen bosszura lobbant. Meggyűlölt szerelmét halálra íteltette és végignézte a kivégzést az erkélyről. A herceg mielőtt fejét a bárd alá hajtotta volna, még egyszer felköszönt igazi hőhírjának s Valois Margit mosolyogva intett bucsút.

Flaneur.

Bukaresti befolyások érvényesüinek

a temesvári színház művészi munkálatainak kiadásánál

Temesvár, március 24.

Lassan készül a temesvári színház. Már több hivatalosan kitűzött határidő elmulott anélkül, hogy a színházat rendeltetésének átadták volna. Ennek sokféle oka volt s a legtöbb helytálló is.

Az elodázó okok között azonban ott szerepel az a határozatlanság is, amellyel az egyes munkálatok kiadását végzik. Hogy más példát ne is említsünk hirtelenül: itt van a nézőtér szobrászati munkáinak kiadása. Ezt a munkálatot többek között megpályázta Sipos András

temesvári szobrász

is. Tervei igen tetszetek s a város tárgyalásokat is kezdett vele. A tárgyalások már a befejezéshez közeledtek, amikor Marcu Duiliu mérnök, a színházépítés hivatalos vezetője, egy bukaresti szobrászsal kezdett tárgyalni, aki aztán a megbízatást, bár az ajánlata magasabb volt a Siposénál, meg is kapta. Most aztán hasonló dolog történt a színház egy másik munkálatánál. Az eset súlyosabb, mert az első megbízott már javában dolgozott is.

A színház nézőterének kupolájára allegorikus freskókat szánt a városi tanács. Ezekre még a múlt nyáron kiírták a nyilvános pályázatot. Pályaterveket küldött be több bukaresti, jassyi, erdélyi és

bánási festőművész.

A bíráló bizottság, amelyben Marcu Duiliu építész, továbbá Suci u városi mérnök és a városi tanács több tagja is képviselve volt, azokat a pályaterveket találta legfeljebbeknek, melyekről a jelítség levelek felbontása után kiderült, hogy Sinkovich Dezső temesvári festőművész készítményei. A bíráló bizottság jelentése alapján a városi tanács Sinkovich Dezsővel meg is kötötte a megállapodást, mely szerint Sinkovich a kupola freskóiért százezer

leít kap, amiben benne van az anyag költsége is. A városi határozat kiadásával a városi tanács az anyag beszerzésére és egyéb kiadásokra huszonöt-ezer lei előleget utalt ki.

A munkálatok megkezdődtek. A terveket Sinkovich festőművész Marcu mérnök kívánságai szerint átdolgozta, végül azokat eredeti nagyságban kartonokra festette meg.

Két hónapi munka

után szünetet kellett tartani, mert részint az állványozás nem volt kész a festéshez, részint pedig a színház fűtetlen volta miatt a munkát nem lehetett folytatni.

A múlt héten aztán kellemetlen meglepetés érte Sinkovich Dezsőt. Felkereste Suci városi mérnök és közölte vele, hogy a városi tanács tekintettel arra, hogy a kupolafestést befejezte. Kárpótlásul elengedik a már kiutalt előleget s egyben ígérik, hogy más-nemű megbízatással fogják majd kárpótolni. A megokolás az, hogy Sinkovich terveiben

a nemzeti eszme

nem érvényesül eléggé.

Ezt a szóbeli közlést eddig még nem követte írásbeli értesítés. A városi tanács azonban máris új megállapodást kötött egy kisenevi festővel. Ennek honoráriuma ugyancsak százezer lei, de az anyag költsége nélkül, amelyet külön fognak neki megtéríteni. A kisenevi festő már megkapta nemesak a megbízatást, hanem a huszonöt ezer lei előleget is.

Mindenesetre különös

hogy Sinkovich tervei ellen most merülnek föl kifogások s nem akkor, mielőtt a megbízatást neki kiadták. A nemzeti eszme azóta nem változott, de mindenesetre megváltozott a színházépítés költségvetése, mert egy festő helyett kettőt kell fizetni.

A város legforgalmasabb helyén

kiadó

tá g a s, egészséges levegőjű udvar (a volt nyári színház területe) nagy, világos pince, néhány raktári helyiség, 2 tánc-terem foyerral és mellékhelyiségekkel. Csakis tőkeerős, komoly vállalkozóknak felvilágosítást ad a :: :: ::

WITHEHOUSE igazgatósága

naponta 2—3^h és 7—8^h között

Két kocogó ló

huzza a városban a parasztszekeret. A két lovacska lassan, lépésben halad. Komolyan, komoran. Elől az ülésen öreg házaspár ül. Az embernek ősz a bajusza, napsütéstől barnult az arca. Az asszony képe ráncos. Mindkettőnek szeme bus nézésű. Nem beszélnek. Csak néznek maguk elé, a két kocogó lovacska hátára. Ünneplő gunya van rajtuk. Az asszony az ölében nagy csomagot tart. A karján művirágból készült koszoru.

Amint a szekér mellett elhalad, látom, hogy a derekában szalmára ágyazva koporsó fekszik. Világosbaránára politurozott koporsó, rajta a felírás:

— Szécsi Julia élt 26 évet.

Csendesen halad a kocsi, a koporsót semmi rázás nem éri, mozdulatlan, mintha nem is volna a szekeren, hanem mintha láthatatlan angyalok vinnék lágy karjaikon a levegőben.

Szécsi András gazduram és a felesége némán ülnek a kocsi ülésén és gondolatuk hazaszáll Ócsanádra a drága halotthoz, lányukhoz, akinek halotti pompáját jöttek megvenni a városba. A csomagban ott van Julia halotti ruhája, szemfödője, az anyja karján ott ringatózik a halotti koszoru. A koporsó pedig örökös lakása lesz Szécsi Juliának, aki élt 26 évet.

A két öreg szülő ott a kocsi bakján azért hangtalan, mert a halotti kellékeknek ez a hazaszállítása már temetés nekik. Ez Julisnak az első temetése, bár nincs még a koporsóban. Ez a temetés, ezen a rozoga parasztszekeren, hosszú órákig fog tartani és lelkileg valami borzasztó, valami rettenetes. Ott ül az anya, aki huszonhat évvel ezelőtt kinok között szülte leányát, örömmel nevelte. Ott ül az apa, aki úgy örült a fejlődő lánynak, mint a nyiló virágnak és dolgozott érte, hogy móríngja legyen. Most mindkettő szarnyaszegett madár, reményvesztett őszidejű fa, amely fájva látta a maga gyümölcsét porba hullani.

Ez a temetés talán szenvedéstelje-sebb, talán igazibb mint a másik lesz, amikor már Julis is benne lesz a koporsóban. A két szüle most egyedül van, töpreng, fulladozik a kétségbeeséstől. Azon a másik temetésen, mely rövidebb ideig is fog tartani, ott lesznek a vigasztaló rokonok, az ismerősök. De most? Most csak hártartalan keserűségük van velük. *Én.*

KOPROL

ÖN BETEGES? LEHANGOLT?

Tisztítsa ki beleit, máját, véré-t azáltal, hogy a jóízű

KOPROL-ból

bevesz hetenkint kétszer egy darabot. A hatás gyors, biztos, kellemes. Csecsemők és gyermekek is szívesen veszik.

KOPROL csokoládés hashajtó

Kérjen ingyen mintát „GEA-KRAYER laboratóriumától, Timisoara.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félvérvé 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes államok ára 2 lei, az újságírók számára 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ek., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Virágvasárnap

köszönt reánk. Emléknapi annak a vasárnapnak, amikor a Názárelti bevonult Jeruzsálembe és a nép virágot szórt a lábai elé. Hozsannával fogadták, pár napra rá elfogták, halálra ítélték és keresztre feszítették. A Megváltó története de sokszor megisméltődött a két ezredév folyamán. Emberektől, akik nagy eszmével, népboldogító gondolatokkal, magasztos tervekkel léptek az emberiség elé, hirtelen elfordult a népszerűség és a nép megfeszítésüket követelte. Akiket előbb dicsőítő jelzőkkel halmoztak el, azokat később kövekkel dobálták.

Ezek a mártírok valóban bejeltesül az, hogy Krisztus az emberiség példaképe.

— A KORMÁNY MA MOND LE. A lemondás részleteit a DÉLI HIRLAP holnap, vasárnap reggel megjelenő száma közli.

— Szentesítették a választójogi törvényt. Bukarestből jelentik: A Monitorul Oficial tegnapi száma közli a törvényhozás mindkét háza által elfogadott és az uralkodó által szentesített választójogi törvényt.

— A prefektusok lemondtak. A kormányváltozással kapcsolatosan természetesen ez egész országban lefognak mondani a prefektusok is, mint a kormány politikájának helyi képviselői. A prefektusok Bukarestben már alá is írták lemondási kérvényüket és ezek között van Oprea János temesvári prefektus is, aki ilyenformán rövidesen elhagyja állását.

— A kisebbségi diákok husvéti öröme. Kolozsvárról jelentik: Pteancu közoktatásiügyi vezérfelügyelő és Dimitrescu vezérfelügyelő tegnap délelőtt váratlanul inspekción tartottak a kisebbségi középiskolákban, ahol a husvét szünet előtt éppen az utolsó előadások folytak. Pteancu mindenütt abbahagyta az előadásokat és elővette a román nemzeti tárgyakat. A látogatás készületlenül találta a növendékeket és ezeknek nagyrésze nem tudott a vezérfelügyelő kérdéseire megfelelni. Erre a vizsgáztató vezérfelügyelő mindenütt szigorú jegyzőkönyveket vett fel.

— Vértés Adolf dr.-t megoperálták. Vértés Adolf dr. ügyvéd a belvárosi izraelita hitközség elnöke Budapestre utazott, ahol műtétnek vetette magát alá. Hüti tanár végezte a Pajor-szinatoriumban az operációt, amely kitűnően sikerült és a kiváló temesvári ügyvéd rövidesen egészségesen tér vissza.

— A francia szocialisták a kormány ellen. Párisból jelentik: A kamara 415 szavazattal 128 ellenében elfogadta teljes egészében a bevételi költségvetést. A szocialista csoport elhatározta, hogy ellenzéki álláspontot helyezkedik a kormány pénzügyi terveivel szemben.

— Öngyilkos magyar képviselő. Budapestről jelentik: Hir György nemzetgyűlési képviselő megmérgezte magát és állapota válságos. Az öngyilkosságot állítólag azért kísérelte meg, mert az ügyészségen sikkasztás és csalás miatt többrendbeli feljelentést adtak be ellene és a parlamenttel szembeni jogának felfüggesztését kérték. A képviselő családja cáfolja az öngyilkossági kísérletet.

— A prefektus neje felgyógyult. Oprea János prefektus felesége, akit Diel dr. néhány hét előtt sikeresen megoperált, tegnap egészségesen elhagyta a Bánáti szanatóriumot.

— Áldásthozó eső. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi miniszter hivatalos jelentése szerint a legutóbbi két napon beállott esőzés mindenfelé rendkívül kedvező hatással volt a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra.

— Meghalt a német birodalmi gyűlés volt elnöke. Berlinből jelentik: Ferenbach, a német birodalmi gyűlés volt elnöke meghalt.

— Érvényben maradnak a kedvezményes vasúti jegyek. Bukarestből jelentik: Vaitoianu közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy az újságírók, tisztviselők és nyugdíjasok vasúti szabadjegyei érvényben maradnak az ügy végleges elintézéséig. Vagyis ezek a jegyek április elsején túl is érvényesek.

— Felesége után a halálba. Schubert András hatvannyolc esztendősen házastársát a Józsefvárosban levő lakása padlásán tegnap felakasztotta magát. Végzetes tettét felesége halála felett érzett bánatában követte el.

Felejtjük el a múltat

— A jugoszláv külügyminiszter a temesvári kisántánt konferenciáról —

Belgrád, március 27.

Nincsic külügyminiszter a szkupstinában nagyszabású beszédet tartott, amelyben Jugoszlávia békés érzelmeit emelte ki és hangoztatta, hogy a múltat felejtetni kell. A kisántánt békés tevékenységéről szólva reámutatott arra, hogy ez a tevékenység megfelel az új diplomáciai módszereknek, amelyek szükségessé teszik, hogy az államok külügyminiszterei közvetlenül sűrűn érintkezzenek egymással. Elsősorban szükségessé ez akkor, ha közös politikai célkitűzésekről van szó. Megállapította ezenkívül a Mussolini-val való találkozásának jórét hatását. Görögországgal a viszonyt a jugoszláv kormány kész a locarnói szerződés szellemében szabályozni.

A magyarországi franküggyel kapcsolatban utalt Nincsic a kisántánt legutóbbi temesvári értekezletének határozatára, amely szerint az érdekelt államok várokozó álláspontot foglalnak el a bírói eljárás végleges eredményéig. Brianddal való megbeszélései során bebizonyosodott, hogy Franciaország rendíthetetlen barátsággal van Jugoszlávia iránt. Nagy bizalommal nézi Nincsic a londoni kormány ama erőfeszítését, hogy az európai államok között a béke és a jó viszony megszilárduljon. Nézete az, hogy a Németországhoz való viszony az egykori ántánt-államok részéről fokozatosan javulni fog és Németország ismét elfoglalja a világban őt megillető helyét. A Vatikánnal való tárgyalások Jugoszlávia szempontjából méltányos megoldással biztatnak.

A román és magyar gazdák belátása jóváteszi, amit az agrárreform elront

Rékás, március 27.

A szegény rékási telepes magyarokra — akárcsak más községekben levő sorstársaikra — végzetes viharoként csapott le az agrárreform. Ez a vihar elsöpörte, tönkretette boldogulásukat. Elvették szeretettel művelt és verejtékkel termékenyre öntözött földjeiket. Négy-négy holdat hagytak meg nekik kegyelemből, — sokat az éhenhalásra, keveset a megélhetésre.

Mivel azonban a tőlük elvett földjeiknek az új gazdák részére történő kiosztás tekintetében őszkor még nem történt döntés, a rékási agronom felterjesztésére a felsőbb hatóság úgy határozott, hogy volt földjeiket egyelőre

megtarthatják bérbe

és fizetnek érte holdankint egy évre ezerkétszáz leit. A rékási magyarok ebbe belementek. Belementek azért, mert így nem kellett már akkor megválni lelkükhöz nőtt földjeiktől, másrészt a bér dacára mégis elviselhetőnek mutatkozott valahogyan a megélhetés. Aztán megdögltek, hátha közben mégis csak megváltoztatják az agrárreformot s ők visszajussulják földjeiket.

Az elmúlt ősszel dalolva szótartottak, vetettek. Most pedig tavaszbekezdésnéskor örömmel figyelték a földből kibuvó hajtásokat, melyek ugyzöldeltek, mint reményeik. Most azután reményeik zsengéjére egyszerre derjött.

A napokban hajnalban

negyven román földműves

érkezett Rékásra Szebenmegyéből. Reggelig ott tanyáztak az állomáson,

amelyben utalt Nincsic a kisántánt legutóbbi temesvári értekezletének határozatára, amely szerint az érdekelt államok várokozó álláspontot foglalnak el a bírói eljárás végleges eredményéig. Brianddal való megbeszélései során bebizonyosodott, hogy Franciaország rendíthetetlen barátsággal van Jugoszlávia iránt. Nagy bizalommal nézi Nincsic a londoni kormány ama erőfeszítését, hogy az európai államok között a béke és a jó viszony megszilárduljon. Nézete az, hogy a Németországhoz való viszony az egykori ántánt-államok részéről fokozatosan javulni fog és Németország ismét elfoglalja a világban őt megillető helyét. A Vatikánnal való tárgyalások Jugoszlávia szempontjából méltányos megoldással biztatnak.

aztán fölkerkedtek, bementek a községbe és felkeresték az agronómot. Annak bemutatották irásaikat, melyek szerint ők azok, akik a rékási magyaroktól kisajátított és azok által jelenleg bérelt földeket kapták. Azért jöttek, hogy a földeket birtokba vegyék.

Az agronom érintkezésbe lépett a községi elöljárósággal, melyet felhívott arra: doboltassa ki, hogy mánap reggel minden magyar telepes legyen kint a bérelt földjén, hogy azt átadja az utódnak.

Ki tudja, mi lett volna a rékási magyarokkal, ha érdekükben közbe nem lép Lic a Toma községi jegyző. Közölte az agronómmal, hogy a földeket

a magyarok megmunkálták

s igazságtalanság lenne azokat mostan elvenni tőlük. Közbenjárására megindultak a tárgyalások. Szerencsére a szebenmegyei negyven román gazdának több belátása volt mint azoknak, akik őket Rékásra küldték és hozzájárultak a megegyezéshez, amely úgy szól, hogy erre az esztendőre a földek bérleti összegét ők kapják a rékási magyaroktól s nem az állam.

A megegyezés után a szebenmegyei román földművesek újra vonatra ültek és hazautaztak, hogy majd csak

őszkor jöjjenek

el az installációra.

A rékási magyarok pedig ismét busak, lehorgasztott fejűek. Azon gondolkodnak, hogy utóljára aratnak majd azokon a földeken, amelyekről az agrárreformig úgy tudták, hogy az övéik

Üzem-áthelyezés!

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy gyárüzemünket a Józsefváros, **Bonnáz-utca 17.** szám alatt, újonnan épített gyárhelyiségünkbe helyezzük át. Új gyárüzemünk tetemesen ki lett tervezve s a legmodernebb berendezéssel felszerelve úgy, hogy egy racionális üzem minden kívánalmnak megfelelhessünk. A midőn minden tekintetben pontos és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítunk, kérjük bennünket nb. megbízásaikkal tovább is megtisztelni s maradunk teljes tisztelettel

Eduard Hermann și Fiul
mérleggyár

Timisoara, IV., Str. Bonnáz No. 17. Telefon 392

— A Gyárvárosi Humanitas asztaltársaság ezévi közgyűlésén a következő vezetőséget választotta: Elnök: Rosenthal Mór dr., másodeelnök: Szakmáry Ferenc; alelnökök: Kondelhoff Károly és Bolza Romulus; főtitkár: Schön Dezső, aki az asztaltársaság tulajdonképpen a lelke; főpénztáros: Schlosser Henrik. Az asztaltársaság a télen 160 szegény gyermeket ruházott fel 100.000 leit meghaladó költséggel.

— Halálozás. Roth Arnold budapesti tőzsdebizományos negyvenhárom éves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt halála, akiben Roth Dezső dr. temesvári ügyvéd fivérével gyászolja, Temesvárott is nagy részvétet keltett.

— Egy orvos nevével árukat csalt ki. Perian György józsefvárosi rendőrfőnök letartóztatta Laes Györgyöt, aki hónapok óta kisebb szélhámosságokból tartotta fenn magát. Így többek között Mustetou iskolai igazgató és Békésy Dezső dr. aláírásával ellátott megbízó levelekkel jelent meg az egyes józsefvárosi üzletekben és hitelre bevásárlásokat eszközölt. Az árut azután potom áron értékesítette.

— A bélyeg nélkül feladott leveleket megsemmisítik. Bukarestből jelentik: A posta vezérigazgatóság ma rendeletet intézett az összes postahivatalokhoz, amelyben szigorúan utasítja azokat, hogy a bélyeg nélkül feladott leveleket vagy téritsék vissza a feladónak, ha ez azonban nem lenne megállapítható, úgy semmisítsék meg. A meg nem felelően bélyegzett levelek után pedig a tényeges portódij kétszeresét számíták büntetés címén.

— Schück Bernát gyásza. Schück Bernát józsefvárosi főrabbit súlyos csapás érte. Karcagon meghalt anyja özvegy Schück Róza nyolcvanöt éves korában. Temetése nagy részvét mellett ment végbe Karcagon, ahol elhunyt ura ötvenhét esztendőn keresztül volt a zsidó hitközség rabbi.

* Löwy Sándor kész férfi és gyermekruha-áruházában, gummi-köpenyek, raglanok, felöltők óriási választékban kaphatók. Hozott szövetekből mérték után legújabb divat szerint készülnek. Temesvár-Józsefváros, **Scudier-tér 7.** (Brück-mészáros mellett). Telefon 404.

— A magyarországi ügyvédi kar válsága. Budapestről jelentik: Az ügyvédi kamara közgyűlésén Pap József elnök kijelentette, hogy az ügyvédi kart katasztrófa fenyegeti, ha nem kap sürgősen segítséget. Elhatározták, hogy felírják a parlamenthez és kérik fogják, hogy azoktól a volt állami tisztviselőktől, akik ügyvédi gyakorlatot folytatnak, vonják meg a nyugdíjat.

— Matteotti gyilkosait elítélték. Rómából jelentik: A chietii törvényszék a Matteotti-perben marasztaló verdiktet hozott. Az összes vádlottaka, egyenként hat évi fegyházra ítélt. Az új amnesztianrendelet értelmében nemsokára már szabadlábra helyezik őket.

— Tolvaj medika. Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Buzási Juliska medikát, aki több előkelő belvárosi céget rendszeresen fosztogatott.

— A Royal cirkusz tegnap este tartotta magyinitó előadását. Dacára az esős időnek meglehetősen látogatóközönség jelent meg. A műsor kiemelkedő számai közé tartoznak különösen a kecské, kutyák, galambok együttes mutatványai és a majom kerékpáron és kötélén végzett bámulatos attrakciója. Az est valamennyi számát elismerő tapssal honorálta a közönség.

* Ujra közezik a Dózsa-utca. Az a sok ember, aki naponta jár Fa Mihály Telekház-téri és Mária melletti üzleteibe kiváló husneműt és felvágottat vásárolni, annyira elkoptatta a Dózsa-utca faszterjét, hogy a városi tanács most újra közegetti.

* Stop Hollywood táncfilm kerül husvét vasárnapján delután és este a Tiszti Kaszinóban bemutatásra. A szenzációs táncművészek közreműködésével a kosztümökben és Kóra tervezte kiállításban ritka látványosságot jelent. A betanítást Bergmanné végezte. Jegyek a „Banat”-nál.

Sorsdöntő órákat él

a romániai magyarság az új politikai helyzet
közében

Kolozsvár, március 27.

Ugron István, a magyar Párt elnöke egy újságnyilatkozattal kapcsolatban a következő kijelentést tette:

— Kijelentem, hogy a Magyar Párt jelenleg semmiféle irányban vagy paktumra vonatkozólag tárgyalások egyáltalában nem folyának, de a kormányváltás miatt ez nem is lehetséges. Minden ilyen irányú felhatalmazást a párt foruma különben is megszüntetnek nyilvánított. Az intézőbizottság ugyan felhatalmazta az elnökséget, hogy belátása szerint újabb megbeszéléseket kezdjen, én azonban ezt nem látom időszerűnek és erre senkinek felhatalmazást nem adtam. Sorsdöntő órákat élünk és ezért a Magyar Pártnak a legkomolyabban kell megfontolnia azt, hogy milyen magatartás, illetve a szükséghez képest

— Kelletlen látogató. Bócz Mária mehalai cigányasszony, akinek nevével gyakran találkozunk a rendőrségi tudósításokban, tegnap besurrant Petrescu Jánosné Ráday-utca tizenhat szám alatt lévő lakására és ruhadarabokat akart elemelni. A házbéliek azonban rajtakapták a szokatlan látogatót és átadták a rendőrségnek.

— Két frankért meggyilkolta nagyanyját. Bologne lakosságát kegyetlen gyilkosság tartja izgalomban. Egy 84 éves öreg asszonyt kegyetlenül összeszedve és felakasztva találtak fel szobájában. A gyilkos egy 13 éves fiú, Marcel Bachimant, s az áldozat a nagyanyja. Előbb tagadt, de

milyen orientáció volna a legcélszerűbb a magyar kisebbség jogainak és érdekeinek megvédelmezésére.

A képviselőválasztásokkal kapcsolatban kijelentette Ugron István, hogy a jelöltek névsorát még nem állították össze. Az elnöki tanács azonban már a legközelebbi napokban ebben az irányban megteszi a szükséges intézkedéseket és meghallgatja a vidéki tagozatokat, mert azok véleményét és kívánságát fontosnak tartja. Az elnök husz képviselői és tíz szenátori magyar mandátumra számít, esetleg még többre is. Végül kijelentette, hogy a következő parlamenti szakaszban a magyarság képviselőinek sokkal intenzívebb munkát kell kifejteni, mint eddig és ezért a jelöltek kiválasztásánál elsősorban a román nyelv tudása lesz az irányadó.

aztán töredelmesen bevallott mindent. Mialatt nagyanyja aludt, belépődött a szobájába és egy konyhakéssel addig szurkálta, míg kiszállt belőle a lélek. Ezután a holttestet felakasztotta, hogy azt a látszatót keltse, mintha öngyilkosság történt volna. Azután az elrabolt két frankkal nyugodtan távozott. A fiatal szörnyeteget a rendőrség vette őrizetbe a nép haragja elől.

A legszebb ajándék egy kép V Adler Jenő festőművésznek az Atheneumban rendezett kiállításáról.

*Menjünk szombat és vasárnap este a Lloyd-Tavernába, ahol a fényes műsoron nagyszerűen lehet mulatni.

Városi Mozgóképszínházak Timișoara

A téli évad utolsó 3 nagy filmje.

A húsvéti ünnepekre kiválasztott filmsorozat lejátszása előtt, tekintetbe vettük azon körülményt, hogy április 1., 2. és 3-a előtt, amikor mindenféle előadások szünetelnek, március hó végére a n. é. közönségnek eleget teszünk azáltal, hogy a hónap utolsó napjaira három nagy szenzációs filmet bemutatásra hozunk és pedig:

A texasi farmer

Joe May monumentális műve, főszerepben: Mady Christians. (Dorian-film). Ezen film mindenütt óriási sikert aratott.

Elkésztett levelek

Rendezte Fr. Zelnik, Heykings Erzsébet hirneves regénye után. A főszerepekben: Albert Basse-mann Bernh, Götzke és Manja Tschatschever. A film jelenleg nagyobb népszerűségnek örvend, mint maga a regény. (Dorian-film).

A newyorki lánykereskedők

Az évad legnagyobb szenzációja. Teljesen új film minálunk. Kétségbeejtő küzdelem a világon legjobb szervezett rendőrsége és a leánykereskedők között.

A film szerzője maga a new yorki rendőrprefektus, aki bárkinél jobban ismerhette a nagyvárosi társadalmi életben előforduló züllöttséget és nekünk ezt 4000 rendőr és titkosrendőr, valamint a legjobb művészek segítségével eredeti módon és eredeti eszközökkel bemutatja, bevilágítva azon gyenge teremtmények életébe, akik a családi körből könnyelműségük által elszakadnak és a bűnös utra térnek.

A játszási napokat lásd a falragaszokon.

Színház

A német operettársulat temesvári vendéggjátéka. A romániai német színházak szövetsége ezidén is elsősorban operettársulattal keresi fel Temesvárt. A kiváló ensemble vezetője ezúttal a jeles képességű Sundt Pál igazgató. Az operettársulat hosszabb ideig játszott Konstantinápolyban, ahonnan diadalmas esték emlékével térnek Temesvárra. Ezidő szerint Czernoviczban játszanak, ahol estéről estére telt ház hívja a lámpák elé a nagyszerű színészeket. Még mindenkinek élénk emlékezetében van a tavalyi társulat, amely szintén Sundt Pál vezetése alatt állott. A vendéggjátékok tízennégy napig tartanak. A társulat április negyedikén kezdi meg vendégszereplését.

— A kisebbségi színházak adójának csökkentéséről. Bukarestből jelentik: A kamara tegnapi ülésében Roth Hans Ottó dr. szász képviselő személyes kérdésben szólalt fel és tiltakozott a kultuszminiszter azon állítása ellen, amely szerint ő a német színházaknál haszonrészes volna. Egyben követelte a német színházakra kirótt látványossági adók csökkentését. Raco vici indítványára az 1925 október tizenöt óta kirótt képviselői büntetéseket eltörölték. Megszavazta ezután a kamara a C. F. R. szervezetről szóló javaslatot.

Művészet

* Capatti hárfahangversenye elhalasztva. Közbejött akadályok miatt a vasárnapra hirdetett hangversenyt két hétre el kellett halasztani. Már váltott jegyek megtartják érvényességüket.

A lengyelzsidók

nyomora minden képzeletet felülmúl
London, március 27.

Az angol zsidóság körében nagy elkeseredést váltott ki Kahn Bernhard dr., a Joint európai igazgatójának a jelentése a lengyelországi zsidóság helyzetéről. A jelentés kiemeli, hogy amíg Lengyelországban infláció volt, addig tűrhető volt a zsidóság helyzete, amely a városi lakosság egyharmadát képezi. A valuta stabilizálása után azonban a zsidóság elszegényedett és ma a lengyelországi munkanélküliek negyven százaléka zsidó. A lodzi kerületben a zsidó munkások és kézművesek valósággal éhenhalnak, mert munkaalkalom nincs és segínyt sem kapnak. A jelentés kiemeli, hogy a nyomor minden képzeletet felülmúl. Harmincezer zsidó kereskedő, aki valamikor a jómodu osztályhoz tartozott, bezárta a boltját és ma földönfutó. A lengyelországi zsidóság helyzete annyira kritikus, hogy a tanítók már hónapok óta nem kapják meg a fizetésüket és mégis kitarva dolgoznak a zsidó kultúra érdekében. Az angol zsidóság körében mozgalom indult a lengyel zsidóság érdekében.

Előnyös feltételek mellett

csak a 436

JUVELIE

ékszerüzletben lehet jól és olcsón vásárolni

JUVELIE

Temesvár - Belváros, Str. Mercy 3, kapu alatt

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi
Kalandos Palkó utazásai

— Indulás Afrikába —

Mikor Palkó a barátját, Johnt, a cipőpucolót Astor elé vezette, az szívesen fogadta és kijelentette, hogy őt is készséggel elviszi magával afrikai utjára.

— A régi lakástokból költözködjétek ki, — mondta, — és holnap költözzetek át hozzám a palotába.

Palkó és John elbucuztak Astortól és hazamentek régi lakásukra. Az utolsó éjszakát aludták át ottan, de álmig alig jött a szemükre az izgalomtól. Nagyon örültek és nagyon boldogok voltak mindketten.

Mikor a lakásból eltávoztak, magukkal vitték cipőpucoló szerszámjait, mert az volt a szándékuk, hogy azokat eladják. Azonban utközben két munkanélküli emberrel találkoztak és azoknak ajándékozták felszereléseiket, akik érte köszönetet mondtak s boldogok voltak, hogy nekiláthatnak új foglalkozásuknak.

Palkó és John az Astor-palotában külön szobát kaptak. Nagy örömeikre két rend új ruhát is találtak ott maguknak. Mindjárt át is öltözködtek és John büszkén mondta:

— Nem hiába lakunk egy milliomos palotájában, de most már magunk is úgy nézünk ki, mint a milliomosok.

Astor sokat foglalkozott a két fiuval és naponta előadásokat tartott nekik Afrikáról. Sőt egy nagy könyvet is adott nekik, amelyben nemcsak érdekes leírások, de tanulságos képek is voltak. Mikor a könyvet végigolvasták, John így szólt:

— Most már akár el se menjünk Afrikába, mert már teljesen ismerjük.

— De bizony éppen azért el kell mennünk, mert könyvből már ismerjük és most már nem tesz nekünk olyan idegen, ha valóban odaérkezünk.

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés

TIMISOARA
186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

„FARMODONT“
FOGKRÉM

**Sürgősen
eladó!**

3 ebédlő garnitúra
18.000—, 20.000—,
22.000—, 1 szalon
(aranyozott barok)
25.000—, 1 hálószoba
15.000—. Szőnyegek,
eredeti olajfestmények,
antik butorok
és porcellánok a
legolcsóbban
vásárolhatók az

„ATHENEUM“-
ban Józsefváros,
Witthehouse - palota.

Olcsó, elsőrendű

fajborok

házhoz szállít: Magyarádi, Asztali, Lakodalmas, Ménesi gyöngy, Enyedi furmint, Cabernet, Muskotály, gróf Keglevich cognac, Imperial pezsgő

Dr. Csasznek
mintapincegazdaság. Telefon 41

Végre megjött az elindulás napja. A ház előtt nagy automobil állott meg, amelybe Astor beszállt a két fiuval. Az automobil végigszáguldott velük az utcákon és nemsokára megérkeztek a kikötőbe. Ott felszállottak egy hatalmas fehérre festett hajóra. A hajó Astor tulajdona volt és Astoria volt a neve. Az afrikai ekspedíció minden tagja a hajón volt már és a matrózok Astort nagy hurrázással fogadták.

A két fiu a hajón közös kabinba költöztek, ahová magukkal vitték minden holmijukat.

A hajó nemsokára felszedte a horgonyt és megindult. Palkó a korlát mellett állt és nézte Newyork házeit. A parton huszonöt-harminc emeletes házak állottak, melyek úgy néztek ki, mintha a földből nőttek volna ki.

Amint a hajó távolodott, a házak úgy látszottak egyre kisebbeknek. Végre egészen eltűntek és már csak a kikötőben álló óriási szobor látszott, mely magasabb volt a felhőkarcolóknál is. A szobor a szabadság istennőjének alakját ábrázolja. Fölfelé emelkedő jobb karjában hatalmas fáklyát tart. A fáklyában éjjelente nagy villamos lámpák gyulnak ki, mert ez a szobor egyben világító torony is.

Mikor Palkó a korláttól megfordult, látta, hogy John, aki mellette állt, sir.

— Miért sírsz, John? — kérdezte tőle.

— Hogyne sírnék, amikor elválok most szülővárosomtól és ki tudja, hogy látom-e még valaha.

— No, csak ne busulj, majd megsegit a jó Isten.

Haas Lipót, Szőnyegház

Linoleum

Temesvár, Bul. Regele Ferdinand 6

Raktárak: Cluj, Bulv. Regele Ferdinand 6, Oradea-Mare, Bulv. Regele Ferdinand 5.

Telefon 10-31.

**Nagy husvéti vásár
mélyen leszállított árakkal!**

Óriási választék: gyapjuszőnyegekben, Axminster, Tapestry, Jutta, Hollandi, Vebel, Argamanszőnyegekben; Ottomántakarók, faliszőnyegek, függönyök, ugyiszintén futószőnyegek a legszebb és legjobb kivitelben.

Linoleum

60 cm. széles métere	Lei 135.—
90 " " " "	190.—
100 " " " "	220.—
115 " " " "	255.—
135 " " " "	300.—
200 " „négyzetmétere	225.—
valódi Linoleum padlóbevonásra 200 cm. széles négyzetmétere	Lei 265.—

Szőnyegek

Futószőnyeg kétoldali használatú métere	Lei 98.—
Velour prima métere	495.—
Ágyelők darabja	175.—
Ebédülő szőnyeg	
200/300 nagyságban	1730.—
Ottomántakaró	1300.—

Viaszosvászon asztali bevonásához.

78 cm. széles méterje	Lei 105.—
100 " " " "	135.—
115 " " " "	150.—

Bőrvászon, minden színben és minőségben nagy választékban

Nagyválaszték: Gummikabátok Lei 950-től; továbbá gummilabdák, babák, betegápolási és sportcikk, sárcipők.

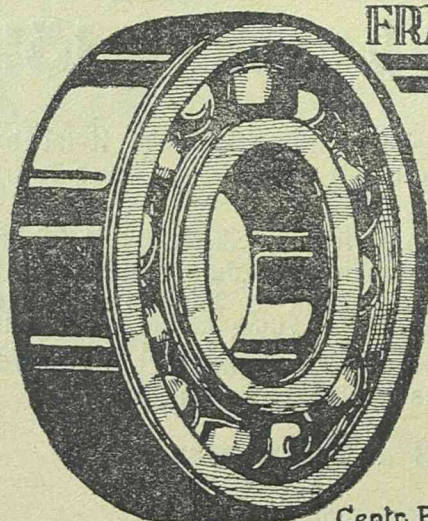
Eladás nagyban és kicsinyben.

Legszebb nyakkendő ujdonságok

a „DANDY“ nyakkendőgyár készítményei

TELEFON 15-70

Temesvár-Belváros,
Jenőherceg- és Lonovics-utca sarok

FRANZ PESCHIL

Első speciál
üzem mindennemű
golyóscsapágyjavításokra.
50% ÁRMEGTAKARITÁS.

Succ. TIMIȘOARA,
IV. Str. Gh. Pop de Băsești
(Eötvös utca) Nr. 9
Centr. București Str. Gen. Berthelot Nr. 25

A sokféle kítő boraikon kívül ajánlom a még eddig ismeretlen
ménesi Siller
boromat per 1 liter á 18 Lei.
Telefon 189. Tóth Sándor

Ha szép akar lenni, használjon
Kulka-féle Lilliomtej-kremet, lilliom-
szappant, lilliompuvert, 3 színben.
Kapható kizárólag Kulka Emil vé-
rosi gyógyszerüzében, a Fekete Sas-
hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Nagy választék mindenféle saját gyártmányu
butorokban
a legolcsóbb árak mellett, kapható a
Butorszövetkezet-nél, Scudier-Ilget.

Hirdetmény.

A m. t. áramfogyasztók saját érdekében felkéretnek, hogy minden lakás- és tüzelhelyiségváltást lehetőleg egy hónappal előbb a városi villamosművek igazgatóságánál (Gyárvaros, Coronini-tér 2) bejelenteni szíveskedjenek.

Uzina Electrica
Comunala

Van már Önnek

„Knock-out“ tüzoltókészüléke?

Kapható

Technica Metalurgica

Timisoara, III. Piata Plevnei (Dózsa-tér) 2

Telefon 704.

Német nyelvet

perfektlül, külön helyesírást is nagy gyakorlattal tanítok. Erzsébetváros, Str. Coroana de Oțel 7, I. villamos végállomás.

Eladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fátelépünk tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépít. Tervek, költségvetések és kézi téglaprés ingyen áll rendelkezésre Kardos-telep intézőségénél Belváros, Str. Primaria (Városház-utca) 16 sz.

Próbaképpen vegyen egyszemélyes Németh-féle turista és tiroli szalámít és ennél a márkánál maradjon. Legjobb és amellelt legolcsóbb Németh György hentes- és csemegeüzlete, IV., Bul. Berthelot (Kossuth-u.) 21. Telefon 22-11. 396

Varrógépek

15 évi jótállással. Ingyen himzőtanfolyammal. Eredeti gyári árban KATZKY-nál Timisoara I., Str. Mercy 10 Kedvező fizetési feltételek. 420

I-a két éves száraz,
nem usztatott

tüzifa

és kétszer mosott kovácsszenet házhoz szállít

Dr. Csasznek

Telefon: 41. 414

Női és gyermekruha divatáruház

Jaszenszky
Temesvár-Gyárvaros

Tavaszi újdonságok
női és gyermekkabátokban

Hölgyek és Urak!

Covay mérték után készít garancia mellett férfiingeket úgy saját, mint a rendelők által hozott anyagból
Temesvár-Gyárvaros
Háromkirály-utca 7.

Kerékpárok

Eredeti

Waffenrad, Neumann Germania stb. nagy választékban, jutányos árak. Javítások pontosan készülnek
Stamm E. ut. RESCH FERENC
Temesvár-Belváros, Mercy-u. 4. 213

Női kalapátalakítások

a legutolsó modellek szerint legolcsóbban

„VENUS“

Józsefváros, Uri-utca 4-a

Alkalmi vétel: Ház, teleppel és összes rajta lévő helyiségekkel, forgalmas helyen, melyek átvételnél mind megüresednek, más vállalkozás miatt kedvező fizetési feltételek mellett eladó. A telep ca 400 négyzetből áll és van rajta: 3 szoba mellékhelyiségekkel, utcai lakás, 2 szoba mellékhelyiségekkel, udvari lakás, 3 szoba mellékhelyiségekkel, udvari lakás, 1 istálló 6 ló részére, kocsiszínnel és nagy raktárhelyiség. Faraktárnak, gyártelepnek, szállítónak nagyon alkalmas. Komoly reflektánsok közüljük címüket „Alkalmi vétel“ jellegre a kiadóba. 393

NAGYAKARITÁST elektromos **PORSZIVÓGÉPEKKEKEL, PARKETTASUROLÁST, BEERESZTÉST ES FENYESÍTÉST** elektromos **PARKETTA-GEPEL** teljesít a **ROYAL VACUUM CLEANER**
IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca)
Telefon 21-10 198

Vas- és rézbutorgyár

III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz.
Központi iroda: **Hermes Bank Löffler-palota**
A gyár modernül berendezett és külföldi szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyszintén kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

Milia
a legjobb arcápoló szer.
Kapható **Dr. KOVÁCS ALADÁR** gyógyszerárban
Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Fehérnemüvarrást

(férfi és nő) gyermekek-lengyét, géphímzést, ajóut, stort, függőnyt, terítőt, gépkézimunkát, pijamat, modern párisi divat után legolcsóbban készít **özv. Grünfeldné** Temesvár-Józsefváros, **Fröbl-u. 62**

Házasságközvetítési ügyben méltóztassék bizalommal „Amor“ irodához fordulni. Cégjelzéstelen levelezés. Diszkréció biztosítva. Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 6.

A tavaszi és nyári divat szenzációs újdonságai

Galambos

legújabb francia-angol-német divatlapjaiban
Belváros, Hunyadi-utca

Délelőtti munkára férfiak kerestetnek. Jelentkezhetni a Déli Hirlap kiadóhivatalában.

Házak, lakások, szobák portalanítása, parkettisztítás, fényesítés, fergek, patkányok, egerek kiirtása, fertőtlenítés „Russin“-intézet (III., Püspök-ut 5.) által.

Keressék állandó munkára nadrág és mellény szabót, aki otthon dolgozik, továbbá kézi munkásleányt **Löwy áruház**a, Timisoara, Józsefváros.

Bécsi nő manikürkissasszony a lást változtatna. Megkereséseket kérek Skoda címére Huhn fodrászhoz, Jenőherceg-utca.

Mindenes leány felvétetik. Perák, Belváros Klinikusi-utca 6.

Kifutóleány azonnal felvétetik Fázsy Iparművészeti vállalatánál. Belváros, Hunyadi-utca 9 alatt.

Lapkihordó felvétetik a Déli Hirlap kiadóhivatalában.

Hirdetmény

Gyári áron való árusítás!

Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schusztér Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14 (a sárga villamos végállomása).

Telefon 11-91 Telefon 11-91

Tavaszi!

Tavaszi!

Tavaszi öltönyök, felöltők és átmeneti kabátok

a legfinomabb és legmodernebb

angol szövetekből

Roncskevics József

és Társa

férfiszabócégnél készülnek.

Timisoara-Belváros, Mercy-utca 12

Telefon 8-98

Tavaszi!

Tavaszi!

Hirdessen a Déli Hirlapban

a legolcsóbb és feltétlenül eredményes

SIMON **MERKLER** SIMON
DEPOSIT-DE-LEMNE-FATELEP
COLONIA FATELEP TEL: 12-53
STRADA GARII
TIMISOARA BIROU IRODA TEL: 12-56
STRADA IN GOJDU-NOI

Az erősebb

Írta: Georges Pourcel.

— Louisette, eriggy, nézd meg, ki csónog a kapunál; úgy rémlik, mintha a postást láttam volna erre menni.

A leányka kirohant s alig egy perc múlva visszajött, egy képeslevelezőlap a kezében.

— Nagymama, édesanyámtól! Lám, most Saint-Raphael-ban vannak...

Ráhajoltak mindketten a színes lapra, mely egy fehér és rózsaszín várost ábrázolt a tenger partján. „Sok üdvözet, sok csók!” — olvasták egyszerre.

— Sok üdvözet, sok csók! Nem valami bőbeszédű a levelezésük, — szölt a leány komolyan.

A nagymama megpróbált mosolyogni.

— Elegendő, kislányom, ez a két szó megmond mindent... Lásd, üdvözölnék bennünket és csókoltatnak... Mi kell még?

— Nagymama, nem minket üdvözölnék ők, hanem önmagukat...

A keserű szó meglepte az öregasszonyt s ránézett arra a kis csitíre, aki párszor megijesztette már korárettségével.

— Nem szabad megítélned anyádat. Az sokat szenvedett!

— Hát én, nagymama, azt hiszed, én talán nem szenvedtem?

A háboru megölte az apát s földulta a családi tüzhelyet. Ama vidám, figyelmes katona halála óta könnyek közt éltek. Az anya nem mosolygott többé. A gyermek tragikus légkörben nőtt fel. Érezvén néha, hogy a fiatal életnek föltétlenül szüksége van napra, életre, az anya meg-megígérte, hogy a jövő évben nagyot utaznak, elmennék délre, a tenger mellé.

És lám, most kirekesztik az annyira áhított utazásból, azzal az ürüggyel, hogy ez nászutazás! Gyöngye megoklás, melynek érzete igazságtalanságát és kegyetlenségét.

A nagyanya, míg kezével a békétlen leány barna fűrtét cirógatja, kiszalajja száján ezt a vallomást:

— Én voltam, aki lebeszéltem, hogy

magával vigyen és én követeltem, hogy rám bizzanak ezentul...

— Ó, nagymama, miért tetted?

A régóta visszafojtott könnyek megjelennek szempilláján és végigfolyoak a vonagló arcon.

A nagyanya nem bír evvel a fájdalommal. Karjába veszi a leánykát, ráülteti térdére s próbálja vigasztalni szegény szavakkal.

— Hallgas ide, drágám... Te nagy vagy most, édesanyád férjhezmegett... Neked nincs már ugy szükség rád...

— Miért nem tartott magánál? Én nem haragszom rá, mert újra férjhezment... Bizonyítja, hogy én magam is nagyon szeretem nevelőapámat...

A nagyanya föluggott, mintha megcsipte volna valami. Dühösen csuszott ki a száján:

— Ez az, nagyon is szereted!

Szivesen visszazivta volna a szót, de már késő volt.

— És ő is tulságosan szeret téged, az látszik!

— S halk hangon, mintha csak ma-

gának beszélne, így folytatta, mialatt a kicsi lihegve hallgatta:

— O, ő feltétlenül tisztességes ember, képtelen valami hitványságra... de férfi s nagyon is későn ismert meg téged... Irántad való tiszta szeretete megváltozhatik egy napon... Te már tizenöt éves vagy és olyan eszed van, mint egy asszonynak... Két-három év múlva igen szép fiatal leány leszel! Anyádnak, ki öregedni kezd, félelmetes közölség volna! Louisette, ne itéld meg és értsd meg, jobb, ha távozol mellőle, mintha kiteszed annak a veszélynék, hogy versenytársa leszel.

Louisette megvigasztalt szemmel ragyogó jövőt pillant meg messziről. Ó az, aki most mint az erősebbik, vigasztalni kezdi a szegény nagymamát oly szavakkal, milyenekkel a kicsinyekhez szól az ember.

Majd, mikor jobb kedvre hangolta, fölemelt ujjal, büszkén és titkolózva, talán száமாகozva, hozzátette:

— Vigyázz, egy szót se erről, ha visszajönnek! Nem szabad megtudniok, hogy sirtunk!...

Meghívó.

A

Temesi Agrár Takarékpénztár R.-T.

t. részvényesei a Timisoarán 1925. évi március hó 31-én, d. u. 5 órakor az intézet saját helyiségében (intézeti ház, I. em.) megtartandó

LVI. rendes évi közgyűlésére

tisztelettel meghívtnak.

T á r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatóság évi jelentésének felolvasása, a felügyelőbizottság jelentése és az 1925. évi december hó 31. mérleg előterjesztése.
2. Az évi zárszámadás elfogadása, a nyereség hováfordítása iránti határozathozatal az alapszabályok 44. §-a értelmében, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság megválasztása az alapszabályok 25. §-a értelmében.
4. A felügyelőbizottság megválasztása az alapszabályok 37. és 38. §-ai értelmében.

5. Az igazgatóság indítványa az alaptőkének felemelésére és erre vonatkozó határozathozatal. Az igazgatóság felhatalmazása az alaptőkefelemelés mérvének, időpontjainak és módjaitainak megállapítására és kezeltetésére, továbbá az alaptőkefelemeléshez előírt kormányengedély beszerzésére és az alapszabályok megfelelő pontjainak megváltoztatására.
6. Az alapszabályok módosítása.
7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölés az elnök részéről.

Azon t. részvényes urak, akik ezen a közgyűlésen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 12. §-a értelmében f. év március hó 28-ig az intézet pénztáránál Timisoarán, vagy annak fiókintézeteinél Aradon, Clujon és Sibuban, vagy Bucureşiben a Banca Comercială Italiană și Română-nál letéteményezni.

Timisoara, 1926. évi március hó 16-án.

A Temesi Agrár Takarékpénztár R.-T. Igazgatósága.

11. §. Tíz teljesen befizetett részvény birtoka egy szavazatra jogosít.

12. §. A részvényesek, akik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényüket legalább 3 nappal a közgyűlés előtt letéti elismervény ellenében letenni. Ezen letét vagy a pénztáránál, vagy a hirdetményben közzétett helyeken eszközölnöd.

Aktívák

Mérlegszámla 1925 december 31-én

Passzívák

Pénztárkészlet — — — — —		38,890.517	38	Részvénytőke — — — — —				5,000.000	
Értékpapírok a tárcában — — — — —		1,666.556	40	Tartalékalap — — — — —		5,573.631	87		
Nyugdíjalap értékpapirjai — — — — —		413.583	26	Adómentes tartalékalap — — — — —		427.763	13		
Váltótárca:				Kétes követelések tartalékalapja — — — — —		3,000.000		9,001.395	
Leszámitolt váltók — — — — —	159,787.682	60		Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja — — — — —		2,440.014	46 ²		
Beszedési váltók — — — — —	29.417.436	02	189,205.118	62	Balla Hugó seg-lyalap — — — — —	397.102	06	2,837.116	52
Adósok — — — — —	76,775.523	60		Banca Comercială Italiană și Română, Bucureşti — — — — —				55,185.486	67
Pénzügyintézetek tartozásai — — — — —	57.556.579	92	134,332.103	52	Betétek takarékbetéti könyvecskékre és csekszámlákra — — — — —			238.155.439	55
Ingtatlanok:				Visszleszámitolt váltók — — — — —				9,578.029	15
Intézeti székház, Temesvár — — — — —	160.000			Hitelezők — — — — —				20,794.327	41
Intézeti székház, Arad — — — — —	1,200.000			Hitelezők beszédvényekért — — — — —				29,417.436	02
Egyéb ingatlanok — — — — —	7		1,360.007	Fel nem vett osztalék — — — — —				80.956	
Különféle aktívák — — — — —			20,956.282	14	Különféle passzívák — — — — —			10,044.764	02
Adósok szavatosságokért — — — — —			34,527.580		Átmeneti tételek — — — — —			1,803.783	06
Berendezés és felszerelés — — — — —			1		Hitelezők szavatosságokért — — — — —			34,527.580	
				Nyereség:					
				Át hozat 1924. évről — — — — —		613.797	83		
				1925. évi nyereség — — — — —		4,311.638	09	4,925.435	92
			421,351.749	32				421,351.749	32

¹⁾ Javaslatunk elfogadása után a tartalékalapok 10,500.000— leire emelkednek.
²⁾ Javaslatunk elfogadása után a nyugdíjalap — 2,940.01446 leire emelkednek.

Tartozik

Veszteség- és nyereségszámla

Követel

Költségek és adók:				Nyereségáthozat 1924. évről — — — — —				613.797	83
Üzleti- és utazási költségek, irodai szükségletek, tiszti fizetések, lakbérek, nyugdíjak, adók és illetékek			9,418.937	06	Kamatok, jutalékok és egyéb jövedelmek — — — — —			14,730.575	15
Kétes követelések tartalékalapjára — — — — —			1,000.000						
Nyereség:									
Át hozat 1924. évről — — — — —	613.797	83							
1925. évi nyereség — — — — —	4,311.638	09	4,925.435	92					
			15,344.372	98				15,344.372	98

Codeca s. k. igazgató-helyettes

Timisoara, 1925. évi december 31-én

Ormos s. k. igazgató-helyettes

A z i g a z g a t ó s á g:

Coanda s. k. elnök   Alleivi s. k. alelnök   Balla s. k. vezérigazgató   Rudali s. k. ügyv. igazgató   Dr. Albu s. k.   Arsenovici s. k.   Barberio s. k.
Camarasescu s. k.   Constantinescu s. k.   Geml s. k.   Dr. Gofsoreanu s. k.   Heilpern s. k.
Kecskeméti s. k.   Leimdörfer s. k.   Paulay s. k.   Dr. Popovici s. k.

Az üzleti könyvekkel összehasonlítva helyesnek találtatt

A f e l ü g y e l ő b i z o t t s á g:

Brunelli s. k.   Conciatu s. k.   Georgescu s. k.   Papucci s. k.   Popovici s. k.   Dr. Velardi s. k.

"Helicon" könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.